

EKONOMİ RAPORU

TURKISHBANK

Ekonomik Araştırmalar Bölümü

Nisan 2017

İÇİNDEKİLER

Kilometre Taşları, Ege CANSEN	1
Sui Generis, Tuğrul BELLİ	2
Bütçe ve Kamu Finansmanı	3
Ödemeler Dengesi ve Dış Ticaret	4
Üretim ve Büyüme	5
Enflasyon ve Faizler	6
Parasal Göstergeler	7

KİLOMETRE TAŞLARI

EGE CANSEN

DEFLASYON İTHALATI BİTTİ

Mart ayı sonu itibariyle enflasyon tam anlamıyla zıvanadan çıktı. TÜFE'nin (Tüketici Fiyat Endeksi) yıllık artış oranı % 11,29 oldu. 2016'nın Kasım ayında yıllık % 7 olan enflasyon, 4 ay içinde % 60 artmış oldu. Bu bir patlamaydı. Esas inanılmaz yükseliş ÜFE'de oldu. 2016'nın Eylül Ayında ÜFE (Üretici Fiyat Endeksi) yıllık olarak sadece ama sadece % 1.78 olmuştu. O tarihten 6 ay sonra bu oran % 16,09'a çıktı. Yani 8 kat arttı. Enflasyonun diğer adı "fiyat istikrarı" dır. Fiyat istikrarı, ekonomik istikrarın temel göstergesi kabul edilir. Demek ki; ekonomimiz istikrarsızlaştı. İktisattaki istikrarsızlığın fizikteki karşılığı, dalgalanma, yalpalama, titreme gibi sözcüklerle anlatılır. Bu istenmeyen hareketliliği yaratan şey, Türk ekonomisinin sonsuza kadar "cari açık" la yaşayabileceği varsayımdır. Bu açık, TL üzerinde bir gerilim enerjisi biriktirmektedir. Biriken enerji bir anda sıfırlanamayacağına göre, yalpalama bir süre daha devam edecektir.

Enflasyon arttı diye hemen Merkez Bankası Başkanını dövmeğe kalkmayın. Eğer 5-6 ay önce faizleri 5-6 puan arttırsaydı, TL bu kadar değer kaybetmez, enflasyon da bu kadar yüksek çıkmazdı. Ama bu sadece "olacağı ertelemek" olurdu. Belki öncelikle "neyi doğru yaptık, ne marifet gösterdik de ÜFE'yi yıllık % 1,78 gibi son derece düşük bir düzeye indirebildik" sorusu yanıtlanmalıdır. Bu sorunun cevabı çok açıktır. Türkiye yurt dışından deflasyon (fiyat seviyesinde azalma) ithal ettiği için enflasyon yavaşladı. Dünyada petrol, hammadde, yarı mamul ve mamul fiyatları düştü. 2016'da döviz fiyatları bir süre durakladı. Bu iki faktör sayesinde ÜFE düştü; düşük ÜFE, TÜFE'yi aşağıya çekti. Son aylarda ise enflasyon düşürücü faktörlerin hepsi tersine döndü. Biz de enflasyon ithal etmeye başladık. İş bu dar basittir.

Enflasyonu kalıcı olarak düşürmek için Türk Lirası'nın ortadan kaldırılması gerekir. Bu çok karmaşık bir konudur. Faydaları ve zararları, fırsatları ve tehlikeleri vardır. Ama şurası muhakkak ki, Türkiye'nin resmi para birimi Euro veya Dolar olursa, enflasyon meselesi biter.

ARTIK BÜYÜMEYİ YATIRIMLARLA SAĞLAMAK ZORUNDAYIZ

15 Temmuz'daki hain darbe girişiminin tüketici ve reel kesimin dibe vuran güveni ile birlikte ekonomik faaliyetler üzerinde önemli bir menfi etkisi olduğu muhakkak. Ancak piyasalardaki bozulmanın, ekonomideki yavaşlamanın ve işsizlik oranlarındaki yükselişin 15 Temmuz'dan öncesine dayanan bir evveliyatı olduğunun da tespitini yapalım. Yüksek oranda yukarı yönlü milli gelir artışı revizyonlarına rağmen 2014'ün 2. çeyreğinden itibaren ekonomik büyümede belirgin bir yavaşlama olduğu gözden kaçmıyor. Nitekim o tarihten 2016 sonuna kadar olan dönemde büyüme hızımız %4.3 olmuş. Halbuki, 2011 ile 2014 1. çeyreği arasında büyüme hızımız %8.2 idi. Son 3 senede büyüme hızımız yarı yarıya gerilemiş durumda. İşsizlik oranına bakarsak da bu yavaşlamayı 2012 ortasına kadar geri götürebiliriz. Kısacası, mevcut iktisat politikalarıyla zaten büyümede bazı sınırlara gelmiş gibi duruyoruz.

Hal böyle iken, referandum sonrasında ekonominin sihirli bir değnek geçmişcesine toparlanması mümkün mü? Mutlaka ki, referandum atmosferinin getirdiği gerilim azalmış olacak, belki reel sektör ve tüketici güveninde bir miktar daha toparlanma görülecek. Piyasalarda ise referandum sonrasında yabancı yatırımcıların Türkiye piyasasına yeniden gireceği yönünde bir beklenti var. Ancak ABD verilerinin iyi gelmeye devam ettiği ve Fed'in bu sene en az 2 faiz artışına ilave olarak 3.5 trilyon dolarlık parasal genişlemeyi yavaş yavaş geri çekmeyi telaffuz ettiği bugünlerde Türkiye'ye büyük çaplı bir kaynak girişi beklemek çok da gerçekçi olmaz.

Peki Nisan sonrasında Türkiye kendi dinamikleriyle ekonomide büyüme hızını %5'in üzerine çıkaracak bir ivmelenme yaratabilir mi? (Burada, iç ve dış siyasetteki olası gelişmeleri bir kenara bırakmakta fayda var, çünkü bu konulardaki her bir olasılığı masaya yatırıp iktisadi açıdan değerlendirmek imkansız.) Hükümet zaten kaç zamandır azalan fon girişlerine karşı ekonomiyi canlı tutmak için çeşitli teşvikler ve vergi afları ihdas etmek ve Bütçe içi ve dışı harcamalarda ve kamu bankaları kredilerinde artışa gitmek durumunda kalıyor. (Nitekim Şubat ayında faiz-dışı giderlerdeki artış %27.4 gibi çok yüksek bir oranda gerçekleşti. Son 15 ayda kamu bankalarının TL kredilerindeki artış oranı ise %27.1 oldu. Aynı dönemde özel sektör banka kredilerindeki artış %16.2.) Kimse Hükümeti bu zayıflayan ekonomik ortamda bu tarz tedbirler alma konusunda eleştiremez. Ancak bir başka gerçek de şu ki, bu tedbirlerin de limitleri var, ve bu limitlere de oldukça yaklaşmış vaziyetteyiz. Enflasyon oranı %12'lere koşuyor, bütçe açığı artmakta ve cari açıkta da genişleme söz konusu. Kısacası, ekonomideki riskleri artırmadan halihazırda sağlanan (ve pek de güçlü sayılamayacak) ivmelenmenin üzerine çok da fazla ivmelenme yaratacak durumda değiliz.

Fed'in senenin devamında 2 veya daha az faiz artışı yapacağı, uluslararası fon akışlarının yeniden düzeleceği, enerji ve emtia fiyatlarının gerileyeceği, ve daha önceden alışıktığımız şekilde yurtdışı fon girişleriyle ekonominin büyüyeceği şeklindeki senaryoların çok gerçekçi olduğunu düşünmüyorum doğrusu. Kaldı ki ki gelişmeler bu yönde olsun: Türkiye'nin bu tür konjonktürel, dış borçlanmaya dayalı politikalarla tüketim ağırlıklı büyüme lüksü kalmadı.

Son açıklanan GSYH istatistikleri, 2016 toplamında yatırım harcamalarının (gayri-safı serbest sermaye oluşumu) sadece %3.0 oranında artabildiğini, bunun da ağırlıklı olarak inşaat yatırımlarıyla (%4.6) sağlandığını gösteriyor. Asıl önemli olan makine-teçhizat yatırımlarındaki artış oranı ise sadece %1.1. (Yeni milli hasıla serisinde, yatırım harcamalarının devlet-özel sektör ayrımını göremiyoruz maalesef. Ancak eski seriye göre 2016'nın ilk yarısında özel sektörün makine-teçhizat yatırımları %5.1 oranında gerilemişti. Senenin geri kalanında bu durumun çok değişmemiş olduğunu düşünüyorum.)

Bizim her şeyden önce güçlü, ileriye gören, katma değerli ve yüksek teknoloji ağırlıklı ürün üretimine ağırlık veren, gerekli yerlerde kamu-özel sektör işbirliğine dayalı bir sanayi politikasına acilen ihtiyacımız var. Yabancılarla birlikte yatırım yapacak olsak da (ki çoğu alanda yapmamız şart) bu yatırımların bize know-how olarak kalıcı getirisi olacak yatırımlar olması gerek. Ancak doğru yatırımcıları çekebilmek için Türkiye'nin yatırım ortamını da ivedilikle düzeltmesi gerekiyor.

t.belli@turkishbank.com

BÜTÇE VE KAMU FİNANSMANI

DİBS faizleri yüksek kalmaya devam edecek

- Beklendiği gibi Şubatta bütçe rakamları oldukça kötüleşti. Bu ay faiz-dışı harcamalar %27.4 artarken gelirlerdeki artış sadece %4.9 oldu. Böylece 2016 Şubat'ında 6.5 milyar fazla veren faiz-dışı denge bu ay 1.8 milyar TL açık verdi. Öte yandan, Ocak'taki iyi performans sayesinde, 2 aylık kümülatif faiz-dışı fazla geçen seneki düzeyini tutturmuş durumda.
- Bundan sonra ise bütçeye vergi barışından bir katkı gelmeyecek. Özelleştirmeden de orta vadede ek bir gelir gelme ihtimali zor gözüküyor. (Zaten bu potansiyeli taşıyan firmaların tamamı Türkiye Varlık Fonu'na devredildi.) Harcamaların kısılması ise imkansız yakın.
- Bu ay ağırlıklı SGK açıklarından oluşan cari transferlerdeki artış %40 ile anormal yüksek boyutlarda. Personel giderleri dışında diğer önemli gider kalemlerinde de artış oranları oldukça yüksek.

	2016 Şubat	2017 Şubat	Artış	2016 Oca-Şub	2017 Oca-Şub	Artış
Harcamalar	42,307,629	53,738,895	27.0%	84,828,997	101,085,849	19.2%
1-Faiz Hariç Harcama	38,182,954	48,652,056	27.4%	75,091,842	89,411,440	19.1%
Personel Giderleri	11,752,806	12,758,822	8.6%	26,639,248	29,030,538	9.0%
Sosyal G. Kur. Devlet Primi	1,972,951	2,102,454	6.6%	4,571,252	4,909,121	7.4%
Mal ve Hizmet Alımları	3,489,310	4,416,838	26.6%	5,344,547	6,367,776	19.1%
Cari Transferler	18,653,693	26,116,069	40.0%	34,640,505	44,380,774	28.1%
Sermaye Giderleri	1,264,714	1,418,087	12.1%	1,500,210	1,779,068	18.6%
Sermaye Transferleri	247,228	642,041	159.7%	467,039	649,426	39.1%
Borç Verme	802,252	1,197,745	49.3%	1,929,041	2,294,737	19.0%
2-Faiz Harcamaları	4,124,675	5,086,839	23.3%	9,737,155	11,674,409	19.9%
Gelirler	44,724,293	46,897,519	4.9%	91,444,292	105,675,430	15.6%
1-Genel Bütçe Gelirleri	42,505,840	44,539,172	4.8%	87,683,861	101,235,616	15.5%
Vergi Gelirleri	38,361,380	39,994,384	4.3%	78,046,592	88,415,057	13.3%
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	558,018	709,037	27.1%	1,476,159	1,749,138	18.5%
Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	301,906	337,069	11.6%	636,380	805,565	26.6%
Faizler, Paylar ve Cezalar	3,114,120	3,284,852	5.5%	5,216,042	5,651,289	8.3%
Sermaye Gelirleri	133,485	171,153	28.2%	2,271,855	4,514,833	98.7%
Alacaklardan Tahsilat	36,931	42,677	15.6%	36,833	99,734	170.8%
2-Özel Bütçeli İdarelerin Öz Gelirleri	1,212,338	1,294,015	6.7%	2,293,734	2,834,593	23.6%
3-Düzen. ve Denet. Kurumların Gelirleri	1,006,115	1,064,332	5.8%	1,466,697	1,605,221	9.4%
Bütçe Dengesi	2,416,664	-6,841,376	-383.1%	6,615,295	4,589,581	-30.6%
Faiz Dışı Denge	6,541,339	-1,754,537	-126.8%	16,352,450	16,263,990	-0.5%

- Geçen ayki yüksek oranlı artışlardan sonra bu ay vergi kalemlerinde belirgin bir yavaşlama söz konusu. Yüksek kurların da etkisiyle en yüksek artış gösteren vergiler ise ithalatta ilgili olanlar.

	Ocak	Şubat
Gelir Vergisi	10.5%	5.9%
Dahilde Alınan KDV	19.7%	-3.2%
ÖTV - Petrol ve Doğalgaz	8.9%	4.4%
ÖTV - Motorlu Taşıtlar	46.2%	-8.8%
ÖTV - Tütün	32.7%	-53.4%
ÖTV - Dayanıklı Tüketim Malları	42.4%	15.1%
Gümrük Vergileri	38.0%	27.3%
İthalde Alınan KDV	39.9%	40.3%

- Mart ayında giderlerdeki yüksek oranlı artışların devam ettiği görülüyor. Nakit gerçekleştirmelerine göre bu ay faiz-dışı açık 4.6 milyar.

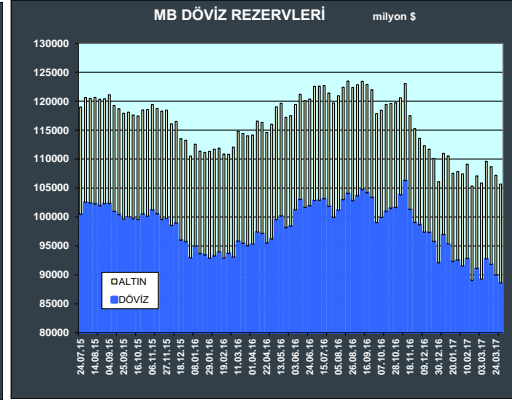
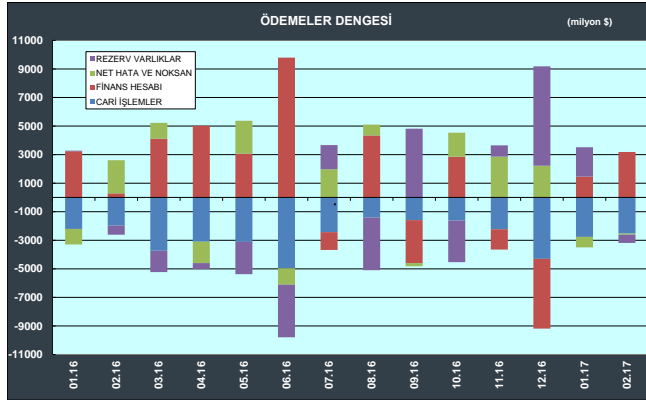
HAZİNE NAKİT GERÇEKLEŞMELERİ	Mar.16	Mar.17	%
1. GELİRLER (2)	44,197	49,939	13.0%
2. GİDERLER	49,705	61,911	24.6%
FAİZ DİŞİ GİDERLER	42,946	54,559	27.0%
FAİZ ÖDEMELERİ	6,760	7,352	8.8%
3. FAİZ DİŞİ DENGE	1,251	-4,619	-469.1%
4. ÖZELLEŞTİRME ve FON GELİRLERİ	2,197	64	-97.1%
5. NAKİT DENGESİ (1+4-2)	-3,311	-11,907	259.6%

- Hazineye göre 6. ayın sonunda kümülatif faiz-dışı fazlanın 21 milyar TL olması bekleniyor. Bu geçen senenin aynı dönemine göre 6.5 milyar daha düşük bir düzey.
- Önümüzdeki 3 ayda Hazine itfa ettiği miktarın üzerinde borçlanma planlamakta. Belki bir kısım finansman açığı dış borçlanma yoluyla kapatılabilir. Ancak burada da imkanlar sonsuz değil. Zaten daha Şubat ayında 1.25 milyar dolarlık bir borçlanma gerçekleştirilmişti. İç borçlanmaya ağırlık verilmesi durumunda ise devlet tahvilleri faizleri yüksek kalmaya devam edecektir.

ÖDEMELER DENGESİ ve DIŞ TİCARET

Yüksek oranlı ihracat artışı umutlandırıcı

- Şubat'ta cari açık 2.5 milyar dolar oldu. Finans hesabından 3.2 milyar dolar döviz girişi ve MB rezervlerinde 0.6 milyar artış kaydedildi. 12 aylık açık 0.5 milyar daha artarak 33.7 milyara çıktı.
- Geçen Haziranda 27.5 milyar dolarla 12 aylık bazda en düşük seviyesine gerilemiş olan cari açık o tarihten beri yükselmeye devam ediyor. Enerji ve emtia fiyatlarının geçen seneki seviyelerinin üstüne çıkmış olması, bu sene ihracatta artış ve turizm gelirlerinde kısmi bir toparlanma olsa bile, cari açıktaki artışın devam etme riskini de beraberinde getiriyor.
- Biraz inişli-çıkışlı da olsa döviz rezervlerindeki genel azalma trendi devam ediyor. Mayıs sonuna kadar ihracat reeskont kredilerine TL olarak ödeme imkanı getirilmesi MB'nin aylık 1.5 milyar dolar civarında olan döviz gelirlerini sıfırlamış durumda. Ayrıca, MB piyasaya doğrudan müdahale etmese de Aralık 2014'ten beri enerji ithalatçısı KİT'lere döviz satmakta. Bu da ayda yaklaşık 500-800 milyon dolar döviz azalışı anlamına geliyor. Bir de artan TL fonlama faizi nedeniyle bankalara açtığı haftalık döviz swaplarının popülerliği artarak 5 milyar dolar üst sınıra ulaşmış durumda.

- Mart ayında nete hisse senetlerinden 210 milyon dolar çıkış, DİBS'lere ise 910 milyon dolar yabancı yatırımcı girişi söz konusu.
- Gümrük Bakanlığı verilerine göre Martta ihracat %13.7, ithalat ise %7.0 arttı. Altın ticareti dışarıda tutulduğunda ise ihracat artışı %19 gibi oldukça yüksek bir oran.

Dış Ticaret	Mart			Ocak-Mart		
	2016	2017	Değişim (%)	2016	2017	Değişim (%)
İhracat	12.759	14.504	13,68	34.672	37.891	9,29
İthalat	17.765	19.009	7,00	46.796	50.415	7,73
Dış Ticaret Hacmi	30.524	33.513	9,79	81.467	88.307	8,40
Dış Ticaret Dengesi	-5.007	-4.505	-10,02	-12.124	-12.524	3,30
İhr./ İth. Karşılama Oranı (%)	71,8	76,3		74,1	75,2	

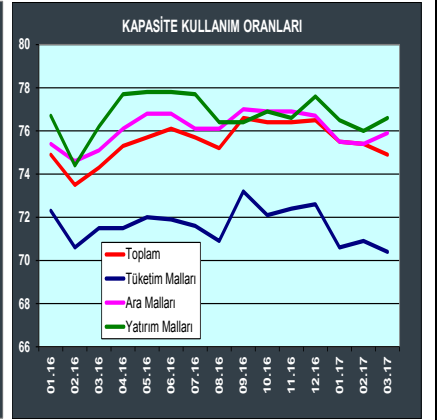
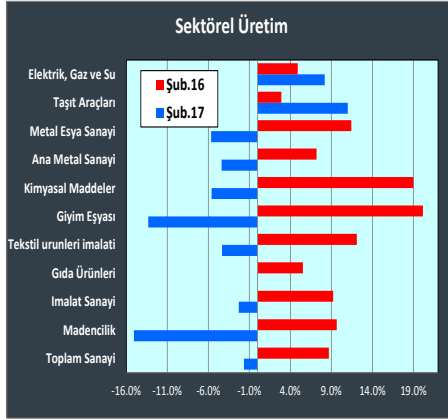
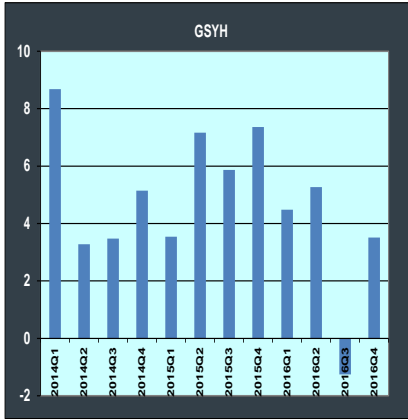
- Öte yandan sektörlere bakıldığında, ihracat artışının özellikle 3 sektörde etkili olduğu görülüyor: Otomotiv (%33), kimyevi maddeler (%29) ve çelik (%61). Bu 3 sektördeki artış toplam ihracat artışının üçte ikisini meydana getirmekte.

İHRACAT SEKTÖRLER	1 - 31 MART			
	2016	2017	Değişim ('16/'15)	Pay(16) (%)
I. TARIM	1,749,852	1,875,543	7.2	13.8
II. SANAYİ	9,425,403	11,357,753	20.5	83.4
A. TARIMA DAYALI İŞLENMİŞ ÜRÜNLER	1,008,444	1,107,981	9.9	8.1
Tekstil ve Hammaddeleri	703,269	759,041	7.9	5.6
Deri ve Deri Mamulleri	126,201	159,357	26.3	1.2
Hali	178,974	189,583	5.9	1.4
B. KİMYEVİ MADDELER VE MAM.	1,189,671	1,531,794	28.8	11.2
Kimyevi Maddeler ve Mamulleri	1,189,671	1,531,794	28.8	11.2
C. SANAYİ MAMULLERİ	7,227,288	8,717,977	20.6	64.0
Hazırlanmış ve Konfeksiyon	1,509,702	1,537,523	1.8	11.3
Otomotiv Endüstrisi	2,046,659	2,712,809	32.5	19.9
Gemi ve Yat	79,474	148,846	87.3	1.1
Elektrik Elektronik ve Hizmet	897,845	913,576	1.8	6.7
Makine ve Aksamları	469,290	519,192	10.6	3.8
Demir ve Demir Dışı Metaller	536,208	613,866	14.5	4.5
Çelik	731,682	1,176,955	60.9	8.6
Çimento Cam Seramik ve Toprak Ürünleri	273,740	259,265	-5.3	1.9
Mücevher	194,887	341,888	75.4	2.5
Savunma ve Havacılık Sanayii	164,168	147,798	-10.0	1.1
İklimlendirme Sanayii	314,645	331,915	5.5	2.4
Diğer Sanayi Ürünleri	8,986	14,344	59.6	0.1
III. MADENCİLİK	265,568	382,765	44.1	2.8
Madencilik Ürünleri	265,568	382,765	44.1	2.8
TOPLAM (TİM*)	11,440,823	13,616,061	19.0	100.0

ÜRETİM ve BÜYÜME

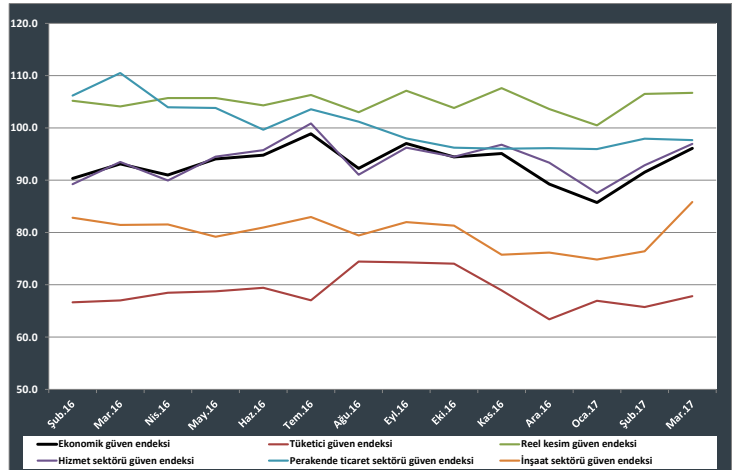
Birbiriyle çelişen büyüme istatistikleri

- 4. çeyrekte ekonomide bir miktar toparlanma beklenmekle birlikte, gelen %3.5 büyüme rakamı beklentilerin üzerinde kaldı. 2. ve 3. çeyrekle ilgili yapılan %0.5'lik yukarı yönlü revizyonlar sonucunda da 2016 tüm yıl büyüme hızı %2.9 oldu.
- Geçen çeyrekte yeni metodoloji ile hesaplanan milli hasıla verileri üzerinde epey soru işareti var. Bunlardan en önemlisi, aynı kurum (TUIK) tarafından yayınlanan sanayi üretim endeksi ile milli gelir rakamlarında yer alan sanayi büyümesi arasındaki ilişkinin tamamen kopmuş olması. Örneğin, 2016'nın son 3 ayında sanayi üretim endeksi yüzde 2.1 artış göstermiş olmasına karşın aynı verinin milli gelir rakamlarındaki artış oranı yüzde 5.0!
- Harcamalar tarafına baktığımızda ise reel bazda %5.7 artış gösteren hanehalklarının tüketim harcamalarının son çeyrek büyümesinde etkili olduğu gözüküyor. Bu dönemde net dış ticaretin büyümeye %1 kadar azalma yönünde etkisi olmuş. Yatırım harcamalarındaki artış ise sadece %2.
- Şubatta arındırılmamış değerlerle sanayi üretimi bir önceki yılın aynı ayına göre %1.7 azaldı. Takvim etkisinden arındırılmış değerlerle ise azalış %0.4 oldu. Sanayinin alt sektörleri incelendiğinde, Şubatta madencilik ve taşocakçılığı sektörü endeksi bir önceki yılın aynı ayına göre %13.6 azalırken, imalat sanayi sektörü endeksi %0.7 ve elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtım sektörü endeksi %9.4 arttı. İlginç bir şekilde, takip ettiğimiz imalat sektörleri arasında Şubatta artış gösteren tek sektör otomotiv. Nitekim, onun sayesinde imalat sektörü toplamında az da olsa bir artış kaydedilmiş bulunuyor.

- Mart ayında ara ve yatırım malları KKO'sunda artış görülürken, tüketim malları ve dolayısıyla toplam KKO'da azalış söz konusu. Mevsimsel etkilerden arındırılmış toplam KKO da bu ay sabit kalmış.

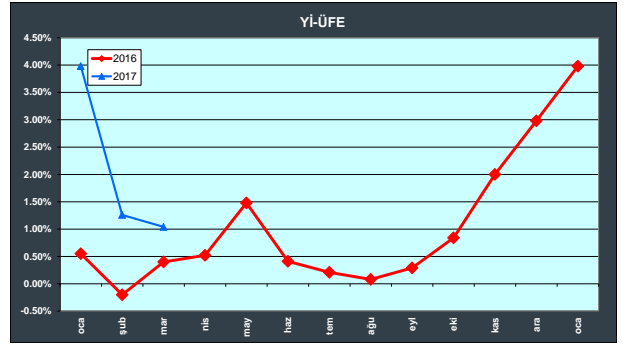
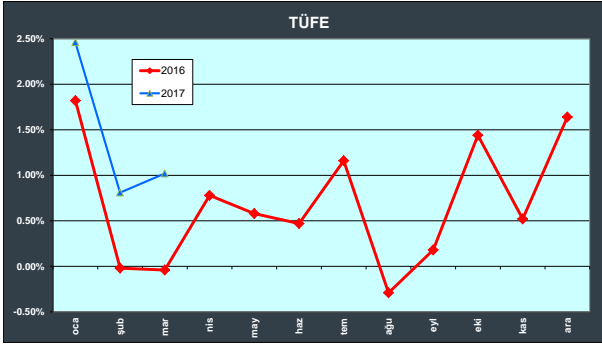
- Şubat'ta 49,7 olarak ölçülen Satın Alma Yöneticileri Endeksi (PMI) endeksi Mart'ta belirgin bir artışla 52,3'e çıktı. İmalat üretimi son 3 yılın en hızlı düzeyinde artarken yeni siparişlerde Aralık 2015'ten beri gözlenen en güçlü büyüme gerçekleşti. Bunun yansıması olarak, imalat istihdamı Şubat 2015'ten beri kaydedilen en yüksek hızda arttı ve satın alma faaliyetleri yükseldi. Ayrıca son anket verileri imalat sektöründeki enflasyonist baskıların ilk çeyreğin sonunda hafiflediğini gösterdi.

ENFLASYON

Enflasyondaki artış devam edecek

- Mart ayında TÜFE %1.02, Yi-ÜFE ise %1.04 artış gösterdi. 12 aylık enflasyon TÜFE'de %11.29, Yi-ÜFE'de ise %16.09 oldu.
- Martta enflasyona ana harcama gruplarına göre en çok katkısı %0.42 ile gıda ve %0.15 ile giyim yapmış gözüküyor.
- Geçen sene Rusya pazarının kapanmasıyla tarım fiyatları Şubat-Mayıs aylarında gerilemişti. Ancak bu sene gerek bu pazarın kısmen açılması, gerekse de fiyatlarda daha fazla düşüş için yer olmaması nedeniyle gıda enflasyonu artıyor. Kasımda senelik %3.5'e gerilemiş olan gıda fiyatları Mart'ta %12.5'e yükselmiş durumda.

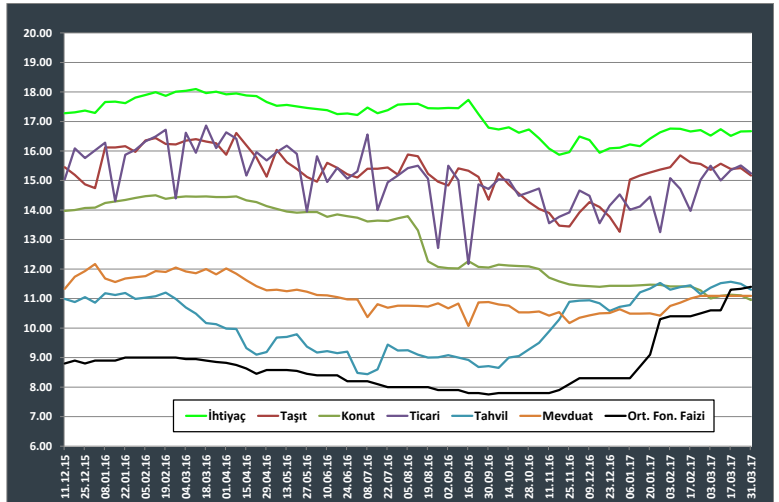

- Kurlardaki gerilemenin kısıtlı kalması, üretici fiyatlarının ve çekirdek enflasyonun yükselmesi, devlet harcamalarındaki artış ve kredi genişlemesi gibi nedenlerle enflasyon artmaya devam edecek. Artık sene sonunda TÜFE'nin tek hanede kalacağı değil, %11'i geçip geçmeyeceği sorgulanmalı.

FAİZLER

Piyasa faizleri ortalama fonlama faizine paralel hareket etmiyor.

- Merkez Bankası Mart toplantısında geç likidite penceresi (GLP) faizinin %11'den 11.75'e çekerken, diğer politika faizlerini ellemedi. Gerek TL üzerindeki baskıların devam etmesi, gerekse de enflasyon oranındaki sıçrama MB'nin böyle bir faiz artırımına gitmesini zorunlu duruma getirmişti.
- Gelişen şartlar altında MB'nin hâlâ "borç verme" oranını "marjinal fonlama oranı" olarak adlandırması doğru değil. Yeni marjinal fonlama oranı artık GLP olmuş durumda.
- Son artırımla birlikte ortalama fonlama faizi 4 ay gibi bir süre içerisinde 3.7 puan artmış durumda. Buna karşılık kredi ve mevduat faizlerindeki artış daha az. Hatta, ortalama fonlama faizi mevduat faizini geçmiş bulunuyor. Bankalar ya politika faizindeki artışın geçici olduğunu düşünüyorlar, ya da faizlerin art(ırıl)mamasının arkasında başka faktörler var.

PARASAL GÖSTERGELER

PARASAL GÖSTERGELER	1	2	3	4	5
(milyon YTL)	31.03.2017	03.03.2017	30.12.2016	1/2	1/3
Dolaşımdaki Para	113,150	113,206	111,750	0.0%	1.3%
Vadesiz TL Mevduatlar	160,437	145,212	158,143	10.5%	1.5%
Vadesiz YP Mevduatlar	127,576	117,893	112,445	8.2%	13.5%
M1	401,163	376,311	382,339	6.6%	4.9%
Vadeli TL Mevduatlar	615,378	617,191	628,528	-0.3%	-2.1%
Vadeli YP Mevduatlar	425,091	421,175	395,850	0.9%	7.4%
M2	1,441,633	1,414,678	1,406,716	1.9%	2.5%
Repo	6,936	6,958	6,936	-0.3%	0.0%
B Tipi Likit Fonlar	12,551	13,057	12,635	-3.9%	-0.7%
İhraç Edilen Menkul Değerler	24,323	24,574	24,381	-1.0%	-0.2%
M3	1,485,442	1,459,266	1,450,669	1.8%	2.4%
Dolarizasyon (YP Mev. / M3)	37.2%	36.9%	35.0%	0.7%	6.2%
Toplam TL Krediler	1,216,036	1,169,633	1,132,577	4.0%	7.4%
Bireysel TL Krediler	454,837	446,731	438,931	1.8%	3.6%
Kurumsal TL Krediler	761,199	722,901	693,647	5.3%	9.7%

EKONOMİK VERİLER

	TEFE	TÜFE	GSMH	İTHALAT	İHRACAT	DOLAR	2012	2013	2014	2015	2016	2017
	(%)	(%)	(%)	(milyon \$)	(milyon \$)							
2001	88.6	68.5	-5.7	41,399	31,334	OCAK	1.7725	1.7673	2.2737	2.4219	2.9662	3.7942
2002	30.8	29.7	6.2	51,554	36,059	ŞUBAT	1.7569	1.7988	2.2168	2.5123	2.9665	3.6143
2003	13.9	18.4	5.3	69,340	47,252	MART	1.7815	1.8120	2.1596	2.6181	2.8300	3.6427
2004	13.8	9.3	9.4	97,341	63,017	NİSAN	1.7573	1.7995	2.1193	2.6607	2.8064	
2005	2.7	7.7	8.4	116,352	73,275	MAYIS	1.8493	1.8876	2.0954	2.6635	2.9613	
2006	11.6	9.7	6.9	137,300	85,300	HAZİRAN	1.8152	1.9282	2.1264	2.6898	2.8900	
2007	5.9	8.4	4.7	170,048	107,184	TEMMUZ	1.7950	1.9343	2.1371	2.7889	3.0180	
2008	8.1	10.1	0.7	201,800	132,000	AĞUSTOS	1.8198	2.0348	2.1623	2.9231	2.9597	
2009	5.9	6.5	-4.8	140,775	102,165	EYLÜL	1.7939	2.0402	2.2813	3.0306	3.0058	
2010	8.9	6.4	9.2	185,493	113,930	EKİM	1.8014	1.9930	2.2067	2.9202	3.1080	
2011	13.3	10.5	8.8	240,842	134,907	KASIM	1.7860	2.0211	2.2141	2.9161	3.4236	
2012	2.7	6.2	2.2	236,544	152,537	ARALIK	1.7862	2.1343	2.3311	2.9233	3.5255	
2013	7.0	7.4	4.0	251,651	151,869							
2014	6.4	8.2	2.9	242,200	157,800	EURO	2012	2013	2014	2015	2016	2017
2015	5.7	8.8	4.0	207,234	143,839	OCAK	2.3372	2.3920	3.0782	2.7446	3.2350	4.0632
2016	9.9	8.5	2.9	198,602	142,606	ŞUBAT	2.3616	2.3603	3.0532	2.8198	3.2364	3.8291
						MART	2.3778	2.3230	2.9753	2.8125	3.2148	3.8921
						NİSAN	2.3244	2.3528	2.9305	2.9763	3.1966	
						MAYIS	2.2950	2.4542	2.8522	2.9199	3.2965	
						HAZİRAN	2.2852	2.5183	2.9032	3.0036	3.2135	
						TEMMUZ	2.2035	2.5654	2.8611	3.0561	3.3506	
						AĞUSTOS	2.2860	2.6978	2.8502	3.2775	3.2970	
						EYLÜL	2.3196	2.7552	2.8798	3.4002	3.3608	
						EKİM	2.3322	2.7249	2.7712	3.2125	3.4055	
						KASIM	2.3225	2.7504	2.7585	3.0850	3.6430	
						ARALIK	2.3565	2.9397	2.8323	3.1896	3.7176	
						BİST	2012	2013	2014	2015	2016	2017
						OCAK	57,171	78,783	61,858	88,945	73,481	86,295
						ŞUBAT	60,721	79,334	62,553	84,147	75,814	87,478
						MART	62,423	85,899	69,736	80,846	83,268	88,947
						NİSAN	60,010	86,046	73,872	83,947	85,328	
						MAYIS	55,099	85,990	79,290	82,981	77,803	
						HAZİRAN	62,543	76,295	78,489	82,249	76,817	
						TEMMUZ	64,260	73,377	82,156	79,909	75,405	
						AĞUSTOS	67,368	66,394	80,312	75,210	75,967	
						EYLÜL	66,397	74,486	74,937	74,205	76,488	
						EKİM	72,529	77,620	80,580	79,409	78,536	
						KASIM	66,351	75,748	86,168	75,232	73,995	
						ARALIK	78,208	67,802	85,721	71,727	78,138	

YATIRIMLARIN GETİRİLERİ				
	DOLAR	EURO	İMKB	MEVDUAT
NİSAN 2016	-0.8%	-0.6%	2.5%	1.1%
MAYIS 2016	5.5%	3.1%	-8.8%	1.1%
HAZİRAN 2016	-2.4%	-2.5%	-1.3%	1.1%
TEMMUZ 2016	4.4%	4.3%	-1.8%	1.0%
AĞUSTOS 2016	-1.9%	-1.6%	0.7%	1.0%
EYLÜL 2016	1.6%	1.9%	0.7%	1.0%
EKİM 2016	3.4%	1.3%	2.7%	1.1%
KASIM 2016	10.2%	7.0%	-5.8%	1.1%
ARALIK 2016	3.0%	2.0%	5.6%	1.2%
OCAK 2017	7.6%	9.3%	10.4%	1.2%
ŞUBAT 2017	-4.7%	-5.8%	1.4%	1.3%
MART 2017	0.8%	1.6%	1.7%	1.3%
SON 12 AY	28.7%	21.1%	6.8%	14.4%

ŞUBE	MÜDÜR	ADRES	TEL NO
İstanbul	Soner Kaya	Esentepe Mah., Ali Kaya Sok., Polat Plaza A Blok	(212) 268 04 30
Merkez / İst.	Serdar Akyıldız	Valikonağı Cad. No:1, Nişantaşı	(212) 373 71 11
Bakırköy / İst.	Selahaddin Ege	İncirli Cad. Yeşilada Sok. No: 2	(212) 543 33 67
Bayrampaşa / İst.	Ayhan Cengiz	Rami Kışla Cad No: 41 Topçular - 34030 Eyüp	(212) 576 10 10
Çiftelievleri / İst.	Şule Çetinkaya	Bağdat Cad. No:198	(216) 302 69 22
Moda / İst.	Ercan Osman Koroç	Moda Cad., Rıza Paşa Sok., No:1, Kadıköy	(216) 348 12 73
Ankara	Erdal Polat	Mithatpaşa Cad. No 57-A/B 06420 Çankaya	(312) 431 11 80
Ostim / Ankara	Mustafa İşbuğa	Bağdat Cad. No 354, Yenimahalle	(312) 386 15 71
İzmir	Bekir Ağırsoy	Gazi Bulvarı Köstepen hanı No:68/A	(232) 483 00 42
Adapazarı	Metin Tunç	Orta Mah. Ankara Cad. No:47	(264) 272 69 48
Bursa	Banu Şimşek	F.S.M. Bulvarı Girişi, No:128/19, Nilüfer	(224) 220 91 91
Gebze	Mehmet Yavuz	Hacı Halil Mah., Millet Cad., No:1	(262) 642 41 79
Mersin	Duran Altın	Cami Şerif Mah., Uray Cad., No:58/A	(324) 233 56 12

TURKISH BANK MÜŞTERİ DESTEK HATTI
TURKISH BANK (UK) LTD

ŞUBE	MÜDÜR	ADRES	TEL NO
Commercial Branch	Vedat Çelik	84-86 Borough High Str. London SE1 1LN	(44-207) 403 5656
London Branch	Çiğdem Beyköylü	84-86 Borough High Str. London SE1 1LN	(44-207) 403 5656
Harringay	Şule Ahmet	577 Green Lanes, Harringay London N8ORG	(44-208) 348 9600
Palmers Green	Filiz Yazıcıoğlu	391 Green Lanes, London N13 4JG	(44-208) 447 6870
Edmonton	Asya Yaman	Unit 2A, 92-94 Fore St., Edmonton, N18 2XA	(44-208) 887 8080
Lewisham	Ahmet Ali Günay	Lewisham High Street London SE13 5JX	(44-208) 852 3089
Dalston	Suheyla İsmail	121 Kingsland High St. Dalston London E8 2PB	(44-207) 923 3339

TÜRK BANKASI LTD.

ŞUBE	MÜDÜR	ADRES	TEL NO
Lefkoşa/Merkez-kurumsal	Mehmet Salih Havalı	92 Gıme Cad.Lefkoşa	(392) 600 33 33
Lefkoşa/Çarşı	Seyit Ali Mutsuz (sor.)	Belediye Pazarı Yanı	(392) 227 48 25
Gönyeli	Dilek Utlu	Atatürk Cad. Belediye Karşısı, Gönyeli	(392) 223 17 68
G.Mağusa/Merkez	Reşat Gündoğdu	24 Liman Yolu, Gazi Mağusa	(392) 366 90 85
G.Mağusa/Salamis	İnanç Babaliki	Ayluka Mah., İsmet İnönü Bul.Salamis Yolu	(392) 365 53 67
G.Mağusa/Terminal	Nuray Veziroğlu	Gazi Mustafa Kemal Bulvarı, 28D, Dumlupınar	(392) 366 72 69
Gıme/Merkez	Alev Özkandemir	Ziya Rızkı Cad., Poltan Palas Apt 8-9-10, Gıme	(392) 815 13 60
Gıme/Çarşı	Şuruk Çağlar (sor.)	Ramadan Cemil Meydanı, No:1, Gıme	(392) 815 21 01
Gıme/Karaoğlanoğlu	Hüseyin Alemdar	Karaoğlanoğlu Cad., No:118,Karaoğlanoğlu	(392) 822 40 32
Gıme/Karakum	Filiz Tüzmen	Hz. Ömer Cad., Ozanköy Kavşağı Karakum	(392) 815 47 13
Gıme/Alsancak	Rüya Yılmaz	206 Karaoğlanoğlu Cad., Gıme, Alsancak	(392) 821 33 99
Güzelyurt	Güven Hacımulla	Ecevit Cad., Piyale Paşa Mah. 3-4, Güzelyurt	(392) 714 21 98
Gemi Konağı	Nazlı Erk Cellatoğlu	Ecevit Cad., No:42 Gıme	(392) 727 73 52
Ortaköy	Esra Ayalp	Şht.Gzt.Hasan Tahsin cad.16/A blok no:43	(392) 227 04 39
Lefke	Şebnem Atalar	Fadıl Nekibzade Cad., No:3, Lefke	(392) 728 75 45
Önder	Yıldan Karamona (sor.)	Bedrettin Demirel Cad. No.87, Lefkoşa	(392) 229 14 20

Eski aylara ait raporlar Turkish Bank web sitesi www.turkishbank.com'dan sağlanabilir.
Abone olmak isteyenler mdh@turkishbank.com adresine e-posta yollayabilirler.

Yazışma Adresi	: Vali Konağı Cad. No:1 Nişantaşı, İstanbul 34371 Türkiye
Telefon	: +90 212 373 63 73
E-posta	: rapor@turkishbank.com veya mdh@turkishbank.com